

พระพุทธศาสนา : ปัญหา ทางออก แนวโน้ม

Buddhism: Problems Exit Trends.

พระมหาสกล ฐานวุฒโฒ.ดร.

วัดทางหลวง ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

childrenbuddhis@gmail.com

บทคัดย่อ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เป็นศาสนาที่ยึดหลักคำสอนให้รู้เท่าทันทุกข์ ยอมรับความจริง มีชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท เป็นเรื่องยากที่จะพรรณาพระคุณอันประเสริฐ ศาสนาประกอบด้วย พระศาสดา พระสงฆ์ คำสั่งสอน ศาสนพิธี และศาสนสถาน พระสงฆ์เป็นผู้ที่มีบทบาทในพระพุทธศาสนา เป็นผู้นำจิตวิญญาณ ด้วยความที่พระพุทธศาสนา สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ย่อมมีปัญหา ที่สามารถสร้างความสั่นคลอนศรัทธา บทความนี้มุ่งเน้นที่จะแสดงออกทางความคิด

คำสำคัญ : พระพุทธศาสนา. ปัญหา. ทางออก. แนวโน้ม

Abstract

Buddhism is the religion of knowledge the awakening, and the joyful, the religious. the doctrine of the suffering, teks us to accept the truth, and live without the negligence. It is difficult to qualify grace. The religion consists of the Prophet; the monk; the doctrine. the ceremony; and the monastery. The monks play a role in Buddhism as a Spiritual leaders. Since Buddhism has a long period, there are problems that can shake the faith. This article is dedicated to express ideas.

Keywords: Buddhism, problems, exit, trends.

บทนำ

ท่ามกลางการอยู่ร่วมกันในประเทศที่มีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน ของคนที่หลากหลายวัฒนธรรม สิ่งที่หลอมรวมผู้คนต่างความคิดเห็น ให้อยู่อยู่ร่วมกันได้ก็คือ ศาสนา บางศาสนานับถือ เทวนิยม เคารพนับถือศรัทธาเทพเจ้า อเทวนิยมไม่เชื่อว่าพระเจ้ามีจริง บางคนนับถือภูตผี ปีศาจ แต่ส่วนใหญ่แล้ว คนในประเทศนี้นับถือพระพุทธศาสนา ที่ประกอบด้วย ศาสดา คำสั่งสอน นักบวช ศาสนสถาน ก็คือ พุทธศาสนา พระพุทธศาสนา เข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างยาวนาน นักวิชาการทางประวัติศาสตร์ บางท่านกล่าวว่าเข้ามาตั้งแต่สมัยทวารวดี บางท่านกล่าวแย้งว่า เข้ามาตั้งแต่หลังการสังคายนา ครั้งที่ 3 ผ่านเวลามาอย่างยาวนานจนกลายเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับชีวิตของคนไทย ตั้งแต่การเกิด ก็จะนิยมไปให้พระขลิบผมไฟ ตั้งชื่อ เรียนหนังสือกับวัด แต่งงานก็เกี่ยวเนื่องกับพระพุทธศาสนา จนกระทั่งถึงการตาย เป็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องเกี่ยวพันกับพระพุทธศาสนา

ขณะที่ปัจจุบัน สังคม โลก เทคโนโลยี วัฒนธรรมก็ดำเนินหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไม่หยุดทุกการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่างๆ ทั้งสังคม พระพุทธศาสนาก็เช่นกัน ต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ อะไรบ้างคือปัญหา ตัวบุคคลคือนักบวชในศาสนา คือ พระสงฆ์ สามเณร หรือว่าอุบาสก อุบาสิกาเท่านั้นหรือ ปัญหาพระพุทธศาสนาที่เกิดขึ้นมีความสำคัญอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้างที่สำคัญที่เป็นความท้าทาย มรดกคำสั่งสอนอันทรงคุณประเสริฐค่าไม่ได้นับบทความบทนี้ผู้เขียนจึงอยากนำเสนอปัญหาที่ท้าทายองค์กรศาสนา ทางออกวิธีแก้ และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น

ปัญหาที่ท้าทายองค์กรพระพุทธศาสนา

ปัญหาที่ท้าทายศาสนาหากพูดถึงเรื่องนี้แล้ว มีเพียงแค่ข่าวที่สั่นคลอนความศรัทธาเลื่อมใส ที่เกิดจากความนอกกลุ่ม นอกกรอบขององค์ประกอบหนึ่งของศาสนา คือ นักบวชเพียงแค่นั้นหรือ หรือว่า การเน้นสร้างถาวรวัตถุจนมากเกินไป การปลุกเสกเลขยันต์ สิ่งเหล่านี้ผู้เขียนมีความเห็นว่า เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่สิ่งที่เป็นหลักใหญ่ คือ

1. การถือพระธรรมวินัยที่แตกต่างกัน

การถือพระธรรมวินัยผิดแผกแตกต่างกัน ดีความผิดจากกัน มีมาแล้วตั้งแต่ในสมัยพุทธกาล ดังเช่น เรื่อง **นิกายมหายาน กับนิกายเถรวาท** ซึ่งนอกจากนิกายทั้งสองดังกล่าวข้างต้นนั้นบางประเทศยังมีการแตกแยกย่อยออกไป บางนิกายของประเทศ มีการถือพระธรรมวินัยผิดๆ บ้าง ดังเรื่องนิกายมหายานในประเทศญี่ปุ่น ที่พระภิกษุมีความเห็นผิดแปลกสุดโต่ง พระสามารถทำกิจกรรมได้อย่างชาวบ้าน คือ การเปิดบาร์เหล้า เช่น บาร์แม่ชีวัดโคเอนจิ และนาโกโนบาร์ บางนิกายสุดโต่งถือขนาดที่พระภิกษุสามารถแต่งงานมีครอบครัวได้ ช่วยชาวบ้านดูแลวัดและประกอบพิธี บางครอบครัวเปิดตำหนักพระหรือวัดเล็กๆ โต๊ะ ญี่ปุ่น. (7 เมษายน.2560). หรือแม้แต่ในประเทศไทย เรื่องแบบนี้เป็นสิ่งที่ท้าทายผู้ปกครองตามลำดับ หรือองค์กรปกครองสงฆ์ที่สูงที่สุด คือ มหาเถรสมาคม ก็ยังมีอยู่เช่น การเกิดขึ้นของสำนักสันติอโศก ซึ่งเน้นการทานมังสวิรัต เว้นเนื้อ ห่มผ้าสีผิดแผกจากคณะสงฆ์ ปฏิญาณตนเป็นนักบวช หรือ เรื่องวัดพระธรรมกาย เป็นปัญหาที่เหมือนกับ สุภาจิต ช่างตายทั้งตัว ใบบัวมาปิดไม่มิด การเน้นฝึกสมาธิแบบกำหนดลูกแก้ว และการเน้นการตีความว่าพระนิพพานเป็นอัตตา และจริยธรรม ของตัวผู้นำของวัดพระธรรมกาย ซึ่งเป็นสิ่งที่พุทธศาสนิกชนต้องการคำตอบจากองค์กรของคณะสงฆ์มากที่สุด จนเป็นข่าวใหญ่โตในรัฐบาลสมัยปัจจุบัน

2. การบริหารจัดการ การปกครอง การศึกษาของคณะสงฆ์

การบริหารคณะสงฆ์รวมศูนย์การปกครอง กระจุยอยู่ที่ส่วนกลาง คือ องค์กรมหาเถรสมาคม 20 รูปที่เป็นเสมือนรัฐบาลของคณะสงฆ์ไทย แล้วพระสงฆ์อีกทั่วประเทศกลับไม่มีส่วนร่วม มีลำดับการปกครองลงไปตามลำดับชั้นลงไปถึงระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ และระดับในหมู่บ้านเจ้าคณะตำบล พระสังฆาธิการเจ้าอาวาส ในหมู่บ้านนั้นๆ ซึ่งเป็นระดับการปกครองที่มีมานานแล้ว ไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการการปกครอง การศึกษาของคณะสงฆ์แบบนี้ เป็นปัญหามานานที่เห็นเด่นชัด คือ การติดตามผลการปฏิบัติงานซึ่งก็คือ การประสานงาน co-odination การรายงานผล Reporting ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการตามหลักสมัยใหม่ POSDCORB ของลูเธอร์และกูลวิลล์

นำไปสู่ปัญหาของพระสังฆาธิการผู้รับผิดชอบในแต่ละระดับขาดความกระตือรือร้น และขาดการเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จะเห็นได้ว่าเวลามีเรื่องราวเกิดอธิกรณ์เป็นเรื่องราวอะไรต่างๆ เข้ามาปัญหาการปกครองจัดการ จะยึดเยื้อ ไม่เด็ดขาดบางครั้งเปรียบเสมือน ลูกหน้าปะจมูก เหมือนกับคณะสงฆ์โอบอุ้ม ช่วยเหลือกันไม่ตัดสินไปตามผิด นั่นก็เป็นเพราะว่า รูปแบบมูทิดาสักการะ ที่มีต่อกัน ความเกรงใจต่อกัน ส่งผลให้กระทบต่อความศรัทธาซึ่งเป็นเรื่องละเอียดลึกซึ้งในคณะสงฆ์ ดังกรณี มติมหาเถรสมาคมเมื่อปี 2542 พระลิขิตของสมเด็จพระสังฆราช สกลสังฆปริณายก เกี่ยวกับเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ตามลิขิตของพระสังฆราชฯ ระบุชัดเจนว่าความผิดชัดแจ้งที่เป็นอาบัติปาราชิก เรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินและที่ดินของวัดพระธรรมกาย กระบวนการเกี่ยวกับการประสานงานของผู้ที่ทำหน้าที่รับคำสั่งมา กับการรายงานผลการทำงานนั้นดูช่างไม่เป็นไปตาม ความคาดหวัง ที่มีต่อกรรมการมหาเถรสมาคม จนเรื่องราวต่างๆ มาสิ้นสุดลงในรัฐบาลทหารในปัจจุบัน

เมื่อเกิดปัญหาทางการบริหารจัดการการปกครองซึ่งเป็นส่วนหนึ่งเช่นนี้แล้ว ย่อมส่งผลไปสู่การจัดการทางการองค์กรปกครองทางคณะสงฆ์ต่อไปเช่น ปัญหาบุคลากรทางพระพุทธศาสนาขาดความรู้ความเข้าใจหลักพระพุทธศาสนาที่ถูกต้อง ปัญหานี้เป็นปัญหาที่ทำลายพระพุทธศาสนาอย่างมากปัญหาหนึ่ง โดยหลักการพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งการเล่าเรียน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง กล่าวคือ เป็นศาสนาที่สอนให้รู้ว่ทำอะไรคือสิ่งที่ถูก อะไรคือสิ่งที่ผิด อะไรมีโทษ อะไรไม่มีโทษ อะไรมีประโยชน์ อะไรมีประโยชน์ อะไรควรประพฤติ อะไรควรเว้น (จํานงค์ อธิวัฒน์สิทธิ์ 2548: 143).

การบริหารจัดการ ทางด้านการศึกษา ผู้เขียนพิจารณาว่า อยู่ได้ด้วยส่วนหนึ่งเพราะคำว่า ศรัทธาของอุบาสก อุบาสิกา เป็นหลักการจัดการเรียนการสอนให้ความรู้แก่ พระสงฆ์เป็นเรื่องของวัดที่มีกำลัง พระสงฆ์ที่บวชเข้ามาแล้วตามต่างจังหวัดน้อยมากที่มีโอกาสได้เล่าเรียนรู้อะไรที่ถูกต้อง พระอุปัชฌาย์บวชแล้วก็ปล่อยปะละเลย นั่นเป็นเพราะว่า พระอุปัชฌาย์ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ปกครอง บางพื้นที่พระอุปัชฌาย์อยู่ในตัวอำเภอ หรือว่าเกือบจะอีกอำเภอหนึ่ง เป็นที่คาดเดาได้ยากเหลือเกินว่า เป็นเพราะเหตุไร ในเมื่อพระที่บวชอยู่อีกตำบลหนึ่งซึ่งเป็นพื้นที่ปกครอง ตัวผู้ปกครองกับอยู่ใกล้กับวัดที่กุลบุตรบวช ตำแหน่งทางการปกครองอยู่ใกล้กันที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้โอกาสเรื่องการศึกษาได้ บางพื้นที่พระบวชใหม่ที่ต้องควรเรียนรู้เรื่อง พระธรรมวินัยพื้นฐาน เป็นเกาะป้องกันตัวอันเป็นรากแก้ว ต้องเดินทางเพื่อเข้าไปศึกษา หากความรู้การเรียนเป็นเวลาไกล การเดินทางไกลส่วนหนึ่งเป็นเรื่องที่บั่นทอนจิตใจ ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ เจ้าอาวาสที่ต้องสนับสนุนการเรียนให้เกิดปัญญา แก่พระภิกษุที่อุปสมบทใหม่ เป็นอีกปัญหาหนึ่งเมื่อเกิดปัญหาเช่นนี้แล้วย่อมนำไปสู่ ปัญหาที่สำคัญต่อไปที่ทำลาย ซึ่งผู้เขียนจะได้นำเสนอ

3. การฝ่าฝืนพระธรรมวินัย

เมื่อพระภิกษุที่บวชเข้ามาด้วยศรัทธา แต่ไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนตามสมควรแก่สมณวิสัยเพื่อเป็นเครื่องเลี้ยงและป้องกันตัวให้ห่างไกลจากอาบัติหนัก อาบัติเบาโลกธรรมต่างๆ นำไปสู่ปัจจัยที่ทำให้เกิดการฝ่าฝืนพระธรรมวินัย เพราะว่สังคมไทยมีพื้นฐานทางครอบครัวแตกต่างกัน มีระดับความรู้และสติปัญญาแตกต่างกัน และมีเหตุจูงใจในการบรรพชา อุปสมบทต่างกันด้วย นอกจากนี้การขอบรรพชา อุปสมบทเป็นพระภิกษุสามเณร เป็นกระบวนการที่

ทำได้ง่าย บางวัดไม่ค่อยมีระเบียบวินัยเข้มงวดมากนักในการฝึกคนก่อนเข้ามาบวช พระอุปัชฌาย์บางรูป (อุปัชฌาย์เปิด) วัดที่ต้องการให้มีการอุปสมบทควรที่จะให้ผู้ขอบวชมาดำเนินตามวัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่ก่อนนั่นก็คือ ต้องมาอยู่วัดเป็นพ่อนาค อยู่กับวัดเป็นระยะเวลาหนึ่งแม้ว่าปัจจุบัน ความบีบคั้นทางสังคม การประกอบอาชีพเพื่อที่จะเป็นการทดสอบความอดทนก่อนที่จะอุปสมบท และเมื่อบวชแล้ว พระอุปัชฌาย์และพระอาจารย์ต้องเอาใจใส่ดูแลอย่างเข้มงวดและจริงจัง เมื่อเป็นดังกล่าวแล้วปัญหาการประพฤติดุศีลพระธรรมวินัยของพระภิกษุสามเณรก็จะน้อยและหมดไปในที่สุด

ที่กล่าวข้างต้นไม่ได้อบรมสั่งสอนพระบวชใหม่ที่ตนบวชให้ ปล่อยให้หน้าที่ของเจ้าอาวาสวัดที่ดำเนินการขอบวชให้เป็นผู้ดูแลอบรมสั่งสอนหากพระอาจารย์วัดรูปใด อบรมดูแลพระภิกษุสามเณรที่อาศัยอยู่ในวัดอย่างจริงจัง ปัญหาการประพฤติดุศีลพระธรรมวินัยของพระภิกษุสามเณรก็จะไม่มีหรือถึงมีก็มีไม่มากนัก ซึ่งบางครั้งก็เกิดความแคลงใจในการตัดสินพระธรรมวินัย ของพระอุปัชฌาย์ทั้งทางหลักพระธรรมวินัย กับส่วนทางสิทธิมนุษยชนที่เป็นชาวไม่นานนักกับกรณีพระแก้วมรกตที่วัดสุทัศน์สุทนต์พระอารามหลวง พระอุปัชฌาย์ เจ้าคณะผู้ปกครองไม่สามารถที่จะตอบปัญหาพุทธศาสนิกชนได้อย่างชัดเจน

ทางออกของปัญหา

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ หากว่านำเสนอปัญหาทั้งหมด ทั้งบทความนี้คงเป็นเพียงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาทางด้านลบเท่านั้น ดังนั้นผู้เขียนจะได้นำเสนอ ทางออกของปัญหาเป็นแนวคิดของผู้เขียนเอง

1. ทางออกของการถือพระธรรมวินัยที่ผิดแผกแตกต่างกัน

ความเชื่อ ศาสนา อุดมการณ์ทางการเมือง ทัศนคติพระ มานะกษัตริย์ สิ่งทีกล่าวมาทั้งหมด เป็นสิ่งหนักอึ้งหนัก ลึกซึ้งที่จะสลายลงไปได้ สิ่งที่จะแก้ปัญหานี้ ผู้เขียนมีความเห็นว่า ต้องอาศัย ปัจจัย 2 ประการ คือ

กฎหมาย ต้องดำเนินการกับผู้ที่มีความ และเผยแพร่ ประพฤติปฏิบัติ ตัวให้คนอื่นดำเนินตามอย่างหนักแน่น หากปล่อยไปนาน อาจถึงขั้นเป็นนิยายฆาตกรรมเหมือนต่างประเทศ เช่น ลัทธิโอมชินเกียว ที่ประเทศญี่ปุ่น ลัทธิโบสถ์มวลชนที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีการฆาตกรรมหมู่

ศาสนา ผู้ปกครองต้องกดดัน ลงโทษอย่างหนัก ควบคู่กัน ตามหลักพระธรรมวินัย หรือดำเนินการขั้นสูงสุดจับสึก ห้ามยุ่งเกี่ยวกับ การเผยแพร่พระพุทธศาสนา เป็นเวลาจำกัด มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน เป็นฐานข้อมูลดำเนินการขั้นเด็ดขาดกับผู้ที่ไม่การอุปสมบทอีก เพราะว่าเป็นความผิดที่ซ้ำซ้อน แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์แก่ศาสนิกชนให้เข้าใจประเด็นดังกล่าว อย่างจริงจัง ไม่เพียงแค่ลู่บนหน้าปะจุมุก

2. ทางออกการบริหารจัดการปกครอง การศึกษาองค์กรสงฆ์

การจัดการปัญหาให้เด็ดขาด คงเป็นไปได้เสียทีเดียว การปกครองคณะสงฆ์ที่รวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง บางวัดที่มีผู้ปกครองระดับสูง มีเจ้าคุณ พระราชาคณะอยู่หลายรูปด้วยกัน บางวัด มีตำแหน่งเจ้าคณะผู้ปกครองอยู่ด้วยกันมากกว่า 1 รูป การแก้ปัญหานี้ผู้เขียนมีความเห็นว่า ต้องกระจายผู้ปกครองลงไปอยู่ในพื้นที่ ไม่ใช่เพียงผู้ปกครองอยู่ต่างจังหวัด ต่างถิ่น แต่มีตำแหน่งผู้ปกครองอีกแห่ง การที่ผู้ปกครองอยู่ในพื้นที่ได้รับ

ทราบปัญหา ให้การอุปถัมภ์ หรือการศึกษา จะทำให้ปัญหาการศึกษาของพระสงฆ์ลดลง และหลักสูตรที่เรียนต้องมีความทันสมัย การศึกษาเปรียญธรรมปัจจุบัน กว่าเรียนจบเปรียญธรรม 9 ประโยค ต้องใช้ความเพียรพยายามมากและเมื่อเรียนจบแล้ว คุณวุฒิเทียบเท่าทางโลกเพียงแค่ปริญญาตรี คงไม่ต้องกล่าวไปถึงนักธรรม ตรี โท เอก ต้องมีอะไรที่ดีมากกว่าปัจจุบัน

3. ทางออกการฝ่าฝืนพระธรรมวินัย

ศรัทธาตั้งมั่นดีแล้ว นำมาซึ่งความสำเร็จ เมื่อมีข่าวพระสงฆ์ สามเณร ประพฤติผิดพระธรรมวินัย ประชาชนที่นับถือพระพุทธศาสนา จะกล่าวโทษ ถึงความเสื่อมเสีย ทำให้ศรัทธาพุทธศาสนิกชนหวั่นไหว เพราะว่ายึดติดกับตัวบุคคล นั่นก็เป็นเพราะว่า การไม่เข้าใจพระพุทธศาสนา เพียงเพราะว่ายึดติดกับเรื่องเพียงตัวบุคคล ทางออกของเรื่องนี้ ต้องมีทางออกที่ถูกต้อง ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า ปัจจุบัน อำนาจการปกครองคณะสงฆ์กระจุกอยู่ที่องค์กรมหาเถรสมาคม วัด พระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ความประพฤติ เปรียบเสมือนตำรวจพระ คือ พระวินัยธร ปัจจุบันต้องมีทุกตำบล ตำบลละ 5 รูป และตำแหน่งนี้ต้องได้รับการรับรองจากมหาเถรสมาคม เจ้าคณะผู้ปกครอง นอกจากเจ้าอาวาส เพื่อเป็นส่วนช่วยดูแล ทำหน้าที่ช่วยเจ้าอาวาส เจ้าคณะผู้ปกครอง นอกจากตำแหน่งพระวินยาธิการ คือ ตำรวจพระในปัจจุบัน เพื่อช่วยกันกวดขัน ความประพฤติผิดของพระภิกษุสามเณร ปัญหาพระประพฤติผิดพระธรรมวินัยก็จะหมดไปหรือว่าน้อยลง

แนวโน้ม

1. องค์กรปกครองสงฆ์

ภาพลักษณ์ของมหาเถรสมาคม ที่ดูเหมือนกับอำนาจกระจุกอยู่ที่มหาเถรสมาคม บางครั้งทำให้เอกภาพการปกครอง ถดถอยลงไป ดังตัวอย่างเรื่องของ พระลิขิตของพระสังฆราช กับพระธรรมชัย วัดพระธรรมกาย เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว การท้าทายอำนาจการปกครองคณะสงฆ์ ย่อมต้องเกิดขึ้นแน่นอน จะมากหรือน้อย เป็นสิ่งที่ประจักษ์ดังเรื่องของ กรณีสันติอโศก ประสิทธิภาพการปกครองลดน้อยลง เพราะว่าขาดการมีส่วนร่วม จากคณะสงฆ์เป็นคำสั่งที่ลงมาจากมหาเถรสมาคมผูกขาดอยู่กับกรรมการมหาเถรสมาคม เพียง 20 รูปเท่านั้น ไม่มีการกระจายอำนาจ การปกครองรวมศูนย์อยู่ที่กรรมการมหาเถรสมาคมบางรูปท่าน ดำรงตำแหน่ง มากกว่า 2 ตำแหน่ง เช่น เป็นกรรมการมหาเถร เป็นเจ้าคณะภาค เป็นเจ้าอาวาส เป็นกรรมการดูแลพระสงฆ์ไปต่างประเทศ ต้องมีรูปแบบที่เหมาะสม กับการปกครองโดยการปฏิรูปครั้งใหญ่เหมือนกับ เมื่อมีทุกข์แล้ว ต้องหาสาเหตุว่าเกิดจากอะไร เช่น โครงสร้างคณะสงฆ์ จะมีมรรควิธีการดำเนินการอย่างไร จะช่วยทำให้ปัญหาที่สร้างความศรัทธาให้ตกลงไป ดังกรณีตำรวจกับเจ้าหน้าที่ดีเอสไอ บุกวัดพระธรรมกาย เป็นเวลา 2-3 อาทิตย์

2. บทบาทพระสงฆ์คณฤศวรราช จะมีบทบาทเพิ่มขึ้น

ผู้เขียนมีความเห็นว่า การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ง่ายกว่าอดีตที่ผ่านมา ผู้คนในสังคมปัจจุบัน ให้ความสนใจในการปฏิบัติธรรม วิปัสสนากรรมฐาน หรือเรียน พระอภิธรรม บาลี จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันจากเดิมจะปฏิบัติธรรมกันตามวัด ปัจจุบันมี สมาคมยุวพุทธิกสมาคม (พระไพศาล วิสาโล, 2558: 204). กองทัพบกธรรมมูลนิธิ มูลนิธิพุทธวณะขรราชผู้ครองเรือนให้ความสนใจกันมากขึ้น และมีผู้สนใจกันปฏิบัติธรรมมากขึ้น ขรราชที่เป็นนักเขียน นักพูดที่

เคยเป็นนักบวช จัดรายการวิทยุโทรทัศน์มีมาก เช่น เสถียรพงษ์ วรรณปก เจ้าของคอลัมน์จุดเทียนใต้ธรรมมาส หรือนักพูดปลุกเร้าบันดาลใจ การทำสมาธิภาวนา รัฐินารถ ณ พัทลุง

ศาสนพิธีบางอย่างไม่ต้องพึ่งพาอาศัยพระ ชวราวาสทำเองศึกษาเองได้ และมีสิ่งแทรกซ้อน เช่น ความศรัทธาภายนอก คือ การทรงเจ้า เข้าทรง เจ้าแม่ต่างๆ ที่มีส่วนทำให้ความศรัทธาแยกออกไป เพราะว่ามีมากมายหลายร่างทรง และร่างทรงบางร่าง มีลูกศิษย์ที่เคารพมากมายตามลำดับ

สรุป

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เป็นศาสนาที่ยึดหลักคำสอนให้รู้เท่าทันทุกข์ ยอมรับความจริง มีชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท เป็นเรื่องยากที่จะพรรณาพระคุณอันประเสริฐ ศาสนาประกอบด้วย พระศาสดา พระสงฆ์ คำสั่งสอน ศาสนพิธี และศาสนสถาน พระสงฆ์เป็นผู้ที่มีบทบาทในพระพุทธศาสนา เป็นผู้นำจิตวิญญาณ แต่ด้วยบริบทความเป็นอยู่ที่องค์กรสงฆ์ที่ปกครองด้วยมหาเถรสมาคม ผู้วิจยมองว่า เป็นองค์กรที่อิงกับรัฐบาลอำนาจการปกครองที่ไม่กระจาย การศึกษาของคณะสงฆ์ฝ่ายบาลี นักธรรม อภิธรรมที่ไม่ได้รับการปรับปรุง ทำให้ได้รับการทำลายจากการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ความเปลี่ยนแปลงทุกการเปลี่ยนแปลง ย่อมมีผลกระทบเสมอ องค์กรปกครองสงฆ์ คือ มหาเถรสมาคม ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และต้องใกล้ชิดสังคม คือ ประชาชนให้มาก เป็นองค์กรที่น่าจิตวิญญาณ ให้กับพุทธศาสนิกชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สมณศักดิ์ ตลอดจนทรัพย์สินเงินทอง พระเถระ ที่มีลาภสักการะมากๆ ต้องแบ่งคืนสังคมให้มากกว่าปัจจุบัน อันตรายที่แฝงตัวอย่างเงียบๆ ในทุกขที่พระสงฆ์เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเงินทอง เกียรติยศ ชื่อเสียง เมื่อมีสิ่งเหล่านี้จะทำให้จุดมุ่งหมายแห่งการบวช เปลี่ยนไป ขาดอิสรภาพ แทนที่จะทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์แห่งคุณธรรมจิตวิญญาณของประชาชน ก็จะตกอยู่ในอำนาจของผลประโยชน์ และพระสงฆ์ต้องมุ่งทำงานเพื่อพระพุทธศาสนาและเพื่อพัฒนาระดับจิตวิญญาณของมนุษย์ เป็นแก้วดวงที่สามไม่เพียงพอแต่ควรเป็น องค์กรที่มีบทบาทในการพัฒนาระดับจิตวิญญาณมนุษย์

References

- โต๊ะ ญูปุ่น. (8 เม.ย.2560). พระอาชีพยอดนิยมในญี่ปุ่น. ผู้จัดการออนไลน์. แหล่งที่มา:<http://www.manager.co.th/Japan/ViewNews.aspx?NewsID=9580000064819>[8 เม.ย. 2560].
- จำนง อติวัฒน์สิทธิ์. (2548). สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสนา พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระไพศาล วิสาโล. (2558). พุทธศาสนาไทยในอนาคต แนวโน้มและทางออกจากวิกฤติ พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง.